

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 4-5 marca 2011 r.
w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu dotyczącej
oceny jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” na poziomie studiów
pierwszego stopnia

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

- Prof. dr hab. Stefan Mieszalski – ekspert PKA, przewodniczący zespołu,
- Dr hab. Iwona Chrzanowska – ekspert PKA,
- Dr hab. Alicja Szerląg – ekspert PKA,
- Mgr Grzegorz Laskowski – ekspert PKA
- Ewa Całus – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studentów RP

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej organizacji Uczelni, spraw kadrowych, toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Instytutu Pedagogicznego, jego pracownikami, studentami ocenianego kierunku oraz hospitacji zajęć dydaktycznych.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Misję i strategię rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu określa Uchwała Nr 11/2006 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu z dnia 19 maja 2006 r. W Uchwale tej określone zostały cele strategiczne dla rozwoju Uczelni w latach 2007-2013:

- rozwój kadry naukowo – dydaktycznej,
- rozwój działalności dydaktycznej;
- rozwój działalności naukowo – badawczej;

- współpraca z otoczeniem na rzecz rozwoju Uczelni;
- doskonalenie procesu zarządzania Uczelnią;
- aktywizacja działalności studenckiej;
- rozwój infrastruktury uczelnianej.

Realizacja powyższych celów strategicznych, zgodnie z intencją władz Uczelni, winna skutkować nie tylko doskonaleniem jakości pracy Uczelni, ale także przekształceniem jej w uczelnię akademicką, oferującą kształcenie na poziomie studiów magisterskich, a także doktoranckich. Tak pojęty rozwój Uczelni ma sprzyjać wzrostowi poziomu jakości świadczonych usług edukacyjnych zarówno dla studentów, jak i środowiska. Umożliwi także rozwijanie nawiązanej już współpracy z ośrodkami polskimi i zagranicznymi, a także samorządami lokalnymi, szkołami w regionie i środowiskiem biznesowym. Pozwoli również Uczelni na aktywne włączenie się w lokalny system kształcenia ustawicznego.

Docenić zdecydowanie należy rolę, jaką pełni Uczelnia w regionie. Swoją ofertą edukacyjną wpisuje się bowiem w oczekiwania regionalnego rynku pracy. W efekcie młodzież nie tylko może realizować studia licencjackie w Uczelni, usytuowanej w ich środowisku zamieszkania, ale także zyskuje szanse na zatrudnienie zgodnie z uzyskanymi kwalifikacjami zawodowymi.

Zarówno przyjęta misja jak i strategia rozwoju zasługują na uznanie, chociaż plany przekształcenia Uczelni w ośrodek akademicki z uprawnieniami do prowadzenia studiów drugiego stopnia oraz studiów doktoranckich wydają się w przyjętej perspektywie czasowej mało realne, chociażby ze względu na stan kadry na kierunku „pedagogika”.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi. Skład senatu jest zgodny z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz Statutem.

Zakres spraw regulowanych uchwałami senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 i 8 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako dodatkowym miejscem pracy (zgodnie z art. 76 ust 1 zd. 2 ustawy) na podstawie umowy o pracę i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez rektora zgodnie z ustaleniami § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Senat uchwalając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni.

Z obowiązku nakładanego w art. 130 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierownika jednostki organizacyjnej, tj. ustalenia szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich wywiązują się dyrektorzy instytutów na podstawie pełnomocnictwa rektora.

Regulamin Studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu został zatwierdzony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego decyzją z dnia 27 marca 2007 roku, przyjęty został w drodze uchwały Senatu i zaopiniowany przez członków Samorządu Studenckiego, co spełnia wymóg z art. 161 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Do brzmienia przepisów Regulaminu proponuje się kilka sugestii zamieszczonych w załączniku nr 2, dotyczących przypadków skreślenia z listy studentów oraz dostosowania terminologii zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Należy zwrócić uwagę na brzmienie §21 ust 4 zdanie 2 Regulaminu, stanowiące, iż niezłożenie w przewidzianym przez szkołę terminie indeksu może skutkować skreśleniem z listy studentów, co stanowi przesłankę pozaustawową. Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym w art. 190 enumeratywnie wylicza przypadki, w których możliwe jest skreślenie z listy studentów i wyżej przywołany przepis jest naruszeniem tego artykułu ustawy.

Niezasadne jest również pozbawienie w §27 ust. 8 możliwości warunkowego podjęcia studiów w kolejnym semestrze przez osobę, która uzyskała ocenę niedostateczną na egzaminie komisyjnym.

Na uwagę zasługuje także brzmienie §33 ust. 2 stanowiącego, iż decyzja Rektora w przedmiocie skreślenia z listy studentów jest ostateczna. W przypadku, gdy, zgodnie z §11 Statutu PWSZ, w uczelni nie tworzy się podstawowych jednostek organizacyjnych i funkcję kierownika podstawowej jednostki pełni Rektor uczelni, to on podejmuje decyzję w sprawie skreślenia z listy studentów. Decyzja ta jednak jest decyzją w indywidualnej sprawie studenta i musi spełniać wymagania określone dla decyzji administracyjnej. Studentowi zatem przysługuje prawo do ponownego rozpatrzenia sprawy przez Rektora zgodnie z art. 207 ust. 2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym w związku z art. 127 ust. 3 Kodeksu postępowania administracyjnego. Sugeruje się zatem wpisanie do Regulaminu Studiów tego uprawnienia studenta.

Sugeruje się także, by dostosować terminologię występującą w Regulaminie Studiów do definicji przyjętych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i zastąpić terminy „studia wieczorowe” i „studia zaoczne” terminem „studia niestacjonarne”.

Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej został wprowadzony w drodze zarządzenia Rektora. Regulamin, zgodnie z wymaganiami ustawowymi, normuje tryb i kryteria przydzielania świadczeń pomocy materialnej, zawiera wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Jego wprowadzenie zostało skonsultowane z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, zgodnie z art. 186 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Wątpliwości budzi jedynie fakt zamieszczenia w Regulaminie pozaustawowego wymogu dołączania zaświadczenia z właściwego Ośrodka Pomocy Społecznej w przypadku wykazywania braku dochodu lub dochodu niższego niż 50 zł przypadającego na jednego członka rodziny (§2 ust. 22 Regulaminu).

Zasady odpłatności za usługi edukacyjne określają: *Zarządzenie nr 18/2010 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie opłat za zajęcia dydaktyczne* oraz umowa podpisywana ze studentem.

Przepisy zarządzenia w sprawie opłat są jasne i nie budzą wątpliwości. Tekst zarządzenia zamieszczony jest na stronie internetowej Uczelni oraz w gablotach przy sekretariacie instytutu, dzięki czemu studenci mają do niego bezpośredni i łatwy dostęp.

Postanowienia umowy podpisywanej ze studentem określają najważniejsze warunki odpłatności za studia, są sformułowane w sposób odpowiadający przepisom prawa i nie budzą zastrzeżeń.

Opłaty pobierane w Uczelni za wydawane dokumenty, określone w *Zarządzeniu nr 42/2008 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu z dnia 27 sierpnia 2008 roku w sprawie opłat za wydawane dokumenty*, pozostają w zgodzie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 roku w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. W Uczelni pobiera się także opłaty rekrutacyjne w wysokości odpowiadającej maksymalnym stawkom określonym rozporządzeniem w sprawie maksymalnej wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia.

Uwagi szczegółowe co do przepisów wewnętrznych uczelni znajdują się w załączniku nr 2.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Zgodnie z Załącznikiem Nr 2 do Regulaminu Instytutu Pedagogicznego PWSZ w Nowym Sączu, strukturę organizacyjną Instytutu tworzą:

- Zakład Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej
- Zakład Pedagogiki
- Zakład Edukacji Matematyczno – Przyrodniczej i w jego ramach Pracownia Informatyczna
- Zakład Edukacji Plastycznej z pracowniami: Pracownia fotografii, Pracownia graficzna, Pracownia malarstwa, Pracownia rysunku, Pracownia rzeźby, Pracownia multimedialna.

Zważywszy na oferowane w ramach kierunku „pedagogika” specjalności: *nauczanie początkowe z językiem angielskim, nauczanie początkowe z językiem niemieckim, wychowanie przedszkolne z językiem angielskim, wychowanie przedszkolne z terapią pedagogiczną, edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna, opieka nad dzieckiem, pedagogika resocjalizacyjna, praca kulturalno-oświatowa* – należy stwierdzić, iż struktura Instytutu Pedagogicznego nie odpowiada w pełni ofercie kształcenia studentów. Brak w niej bowiem jednostek, które swym przedmiotem zainteresowania naukowego i dydaktycznego uczyniłyby: pedagogikę opiekuńczą, pedagogikę resocjalizacyjną, pedagogikę kultury oraz terapię pedagogiczną. Taki stan rzeczy zdaje się uzależniać prowadzenie specjalności: *opieka nad dzieckiem, pedagogika resocjalizacyjna oraz praca kulturalno-oświatowa* od indywidualnych kompetencji określonych nauczycieli akademickich, a nie od realizowanych zadań naukowo- dydaktycznych w ramach jednostki organizacyjnej. Poważnie niepokoi

także fakt, iż kierownikiem Zakładu Pedagogiki jest młodszy pracownik naukowy, podczas gdy w składzie osobowym tego Zakładu jest 4 samodzielnych pracowników naukowych.

Taki stan rzeczy winien stać się przedmiotem szczególnej uwagi władz Uczelni, zwłaszcza w kontekście strategicznych celów rozwoju PWSZ.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	3670 (1006)	-	-	-
Studia niestacjonarne	1532 (278)	-	-	-
Razem	5202 (1284)	-	-	-

w nawiasie podano liczbę studentów Instytutu Pedagogicznego

Wnioski: Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej stanowią ok. 70,5% ogółu. Tendencję ogólnouczelnianą powielają proporcje zaobserwowane w Instytucie Pedagogicznym, gdzie studenci stacjonarni to ok. 78% ogółu.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Uczelnia prowadzi kształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia na następujących kierunkach: pedagogika, informatyka, wychowanie fizyczne, pielęgniarstwo, ekonomia, matematyka, zarządzanie i inżynieria produkcji, filologia - ze specjalnościami: język rosyjski, język angielski, język niemiecki, edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, mechatronika, ratownictwo medyczne.

Do roku akademickiego 2009/2010 w Instytucie Pedagogicznym prowadzone były kierunki: edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, matematyka, pedagogika oraz wychowanie fizyczne. Ostatni z wymienionych kierunków obecnie prowadzi utworzony w 2009 r. Instytut Kultury Fizycznej.

Uczelnia nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych, a zatem nie prowadzi studiów doktoranckich.

<i>Kierunek studiów</i>	<i>Uzyskana ocena</i>	<i>Poziom studiów</i>	<i>Data podjęcia uchwały Prezydium PKA</i>	<i>Rok akademicki w którym zaplanowano ponowną ocenę</i>
<i>Ekonomia</i>	<i>pozytywna</i>	<i>I stopnia</i>	<i>11-02-2010</i>	<i>2015/2016</i>
<i>Filologia</i>	<i>pozytywna</i>	<i>I stopnia</i>	<i>20-09-2007</i>	<i>2010/2011</i>
<i>Informatyka</i>	<i>pozytywna</i>	<i>I stopnia</i>	<i>27-05-2010</i>	<i>2013/2014</i>
<i>Matematyka</i>	<i>pozytywna</i>	<i>I stopnia</i>	<i>19-02-2009</i>	<i>2011/2012</i>
<i>Pielęgniarstwo</i>	<i>pozytywna</i>	<i>I stopnia</i>	<i>28-06-2007</i>	<i>2012/2013</i>
<i>Wychowanie Fizyczne</i>	<i>pozytywna</i>	<i>I stopnia</i>	<i>12-06-2008</i>	<i>2013/2014</i>
<i>Zarządzanie i inżynieria produkcji</i>	<i>pozytywna</i>	<i>I stopnia</i>	<i>13-05-2010</i>	<i>2013/2014</i>

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	324	90	414
	II	304	95	399
	III	230	93	323
Razem		858	278	1136

Studenci studiów stacjonarnych stanowią ok. 75,5 % ogółu studentów studiujących w Uczelni pedagogikę.

Studenci ocenianego kierunku stanowią ponad 1/5 ogółu studentów, co przy 11 prowadzonych kierunkach jest wyrazem znaczenia studiów pedagogicznych w Uczelni.

Uczelnia ma opracowaną misję zwłaszcza w odniesieniu do roli w lokalnym środowisku. Uczelnia przyjęła bardzo ambitną strategię rozwoju. Przerasta ona jednak wyraźnie obecny potencjał Uczelni, analizowany zwłaszcza w kontekście studiów na kierunku „pedagogika”. Kompetencje organów Uczelni nie budzą zasadniczych wątpliwości.

Dokonana analiza wskazuje na wypełnienie wymagań stawianych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i innych aktach prawnych w stopniu wystarczającym.

Struktura Instytutu Pedagogicznego słabo jest powiązana zarówno z ocenianym kierunkiem jak i z ofertą w zakresie prowadzonych specjalności.

Pewnych modyfikacji wymaga regulamin studiów.

Studia na kierunku „pedagogika” odgrywają w Uczelni - ze względu na liczbę studentów - istotną rolę.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

- 1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Uczelnia opracowała charakterystykę kwalifikacji absolwenta w odniesieniu do kierunku studiów i prowadzonych specjalności. Takie rozwiązanie należy uznać za prawidłowe.

Charakterystykę kwalifikacji absolwenta w odniesieniu do kierunku potraktowano dość pobieżnie zamykając ją w jednym rozbudowanym zdaniu. Stąd jej związki z zapisem zawartym w standardzie są bardzo luźne i sprowadzają się do wskazania obszarów wiedzy (ogólno-pedagogiczna, historyczno-filozoficzna, socjologiczna i psychologiczna) oraz niektórych umiejętności. Zaprezentowanej charakterystyki nie można więc uznać za rozwinięcie zapisu zawartego w standardzie, odzwierciedlające opracowaną przez Uczelnię, własną, oryginalną wizję zakładanych kwalifikacji, w jakie absolwent kierunku ma być wyposażony. Z tak opracowanej charakterystyki struktury kwalifikacji nie można wyprowadzić wniosków dotyczących bardziej szczegółowych rozwiązań programowych.

W charakterystykach sylwetek absolwentów opracowanych w odniesieniu do prowadzonych specjalności pojawia się szereg określeń dobrze opisujących konkretne kwalifikacje i dyspozycje związane z określonymi funkcjami zawodowymi. W niektórych przypadkach jedynie ogólnikowo zasygnalizowano kwalifikacje związane z tzw. specjalnościami dodatkowymi. I tak, przy specjalności *wychowanie przedszkolne z terapią pedagogiczną* stwierdzono jedynie, że absolwent jest przygotowany do pracy terapeutycznej, a przy specjalności *nauczanie początkowe z wychowaniem muzycznym* wspomniano jedynie o przygotowaniu do edukacji muzycznej. Nie można tego uznać za opisy struktury kwalifikacji absolwenta w odniesieniu do tych dodatkowych specjalności. Podobne zastrzeżenia budzą charakterystyki sylwetek absolwentów specjalności: *opieka nad dzieckiem*, *pedagogika resocjalizacyjna* i *praca kulturalno-oświatowa*. Są one lakoniczne i nie ukazują specyficznych i różnych jakościowo kwalifikacji (wiedza, umiejętności, dyspozycje i cechy kierunkowe), ku którym Uczelnia ma zmierzać.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zasady rekrutacji na kierunek pedagogika w PWSZ w Nowym Sączu określono w stosownych uchwałach senatu (nr 17/2009 z dn. 24 kwietnia 2009, nr 13/2010 z dn. 23 kwietnia 2010). § 3 punkt 4. wskazuje na dodatkowe warunki przyjęć. Na kierunku pedagogika kandydaci na wszystkie specjalności, oprócz pracy kulturalno-oświatowej i pedagogiki resocjalizacyjnej, zobowiązani są do odbycia sprawdzianu z uzdolnień muzycznych obejmującego cztery grupy: pamięć muzyczną, poczucie rytmu, poczucie tempa, słuch (powtórzenie melodii). Stwierdzony w egzaminie wstępnym brak tych predyspozycji eliminuje kandydata do ubiegania się o przyjęcie na specjalności nauczycielskie. W treści uchwały, jak i w załącznikach do niej brak informacji, czy uczelnia wystąpiła do ministerstwa o zgodę (lub ją uzyskała) na przeprowadzenie dodatkowych egzaminów wstępnych poza ogólnie przyjętym standardem. Pozostałe warunki nie budzą zastrzeżeń. Uczelnia nie prowadzi studiów II stopnia na kierunku pedagogika. W PWSZ w Nowym Sączu prowadzony jest nabór na dodatkowy, płatny semestr studiów dla specjalności *pedagogika resocjalizacyjna*. Semestr ten ma nadać studentom kwalifikacje zgodnie z rozporządzeniem MEN z dn. 12 marca 2009. Z opinii studentów wynika, że semestr ten ma charakter obligatoryjny. Studia I stopnia pedagogika w PWSZ w Nowym Sączu dają absolwentom kwalifikacje pedagogiczne. Realizowany jest standard kształcenia zgodnie z wymaganiami MNiSW. Pod względem liczby godzin praktyki pedagogiczne z naddatkiem spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu MEN z 12 marca 2009 r. Nie ma więc uzasadnienia dla konieczności dopełniania kwalifikacji. Jeśli zatem organizować dodatkowy, płatny semestr, to jako propozycję opcjonalną, dla chętnych. Studenci powinni zostać o tym poinformowani.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Plany stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia pod względem łącznej liczby godzin, doboru i układu przedmiotów oraz wymiarów godzinowych zaplanowanych dla poszczególnych treści odpowiadają zapisom standardu. Zasadniczych zastrzeżeń nie

budzi też rozkład przedmiotów w poszczególnych semestrach. W planach studiów wszystkich specjalności zauważalna jest zasada przechodzenia od treści podstawowych przez treści kierunkowe i ogólne do treści specjalnościowych.

Konstrukcja planów studiów jest klarowna. W odniesieniu do specjalności uzupełnionych tzw. specjalnościami dodatkowymi wyodrębniono osobne bloki przedmiotów dotyczące specjalności głównej i dodatkowej. Dotyczy to głównie specjalności nauczycielskich. Stąd też w planach studiów tych specjalności wyodrębniono blok przedmiotów „kształcenia nauczycielskiego”. Na uwagę zasługuje także to, że łączna liczba godzin zaplanowanych dla tych specjalności wyraźnie przekracza minimum wymagane przez standard.

Wobec wskazanych wyżej uchybień dotyczących deklarowanych w sylwetce absolwenta celów kształcenia trudno jest wnioskować o ich zgodności z rozwiązaniami programowymi. Należy jednak zauważyć, że zarówno z analizy planów studiów jak i sylabusów wyłania się system dość dobrze opisanych celów, ku którym Uczelnia dąży zarówno na poziomie kształcenia na kierunku, jak i na poziomie kształcenia w zakresie specjalności. Cele te nie zostały wszakże dostatecznie odzwierciedlone w charakterystykach sylwetek absolwentów w postaci syntezy.

1.4 Ocena systemu ECTS.

Zarządzeniem Rektora PWSZ w Nowym Sączu z dnia 5 maja 2006 utworzono Instytutową Komisję Programową ECTS, określono jej skład, zadania, do których m.in. należy opracowanie wytycznych dotyczących przyporządkowania punktów zaliczeniowych poszczególnym przedmiotom i innym elementom programu studiów. Powołano stanowisko uczelnianego koordynatora ECTS. Zgodnie z § 7 zarządzenia określono ogólne zasady przydzielania punktów ECTS: czas pracy studenta (udział w zajęciach, przygotowanie do egzaminu) niezbędny do opanowania wiedzy i nabycia umiejętności wymaganych do zaliczenia przedmiotu na przeciętnym poziomie, 1 punkt zaliczeniowy odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta. Liczba punktów ECTS w planie studiów jest zgodna z wymogami standardów kształcenia na kierunku „pedagogika”. Zgodnie z regulaminem studiów liczba punktów ECTS w semestrze wynosi 27-33. Równocześnie przyjęto, że warunkowe zaliczenie semestru student może uzyskać bez zaliczenia dwóch przedmiotów i bez uwzględnienia ich wartości punktowej ECTS.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do informacji związanych z tokiem studiów za pośrednictwem strony internetowej, informacji wywieszanych w gablotach na terenie Uczelni, a także informacji udzielanych przez prowadzących na pierwszych zajęciach dydaktycznych. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu posiada własną stronę internetową, na której można między innymi znaleźć Regulamin Studiów, zasady przyznawania pomocy materialnej oraz plany zajęć.

W gablotach znajdują się informacje o dyżurach pracowników naukowych, odwołanych zajęciach, a także plany zajęć. Studenci informują, iż na pierwszych zajęciach są przekazywane im założenia programowe, kryteria zaliczenia danego przedmiotu, wymagana literatura oraz terminy zaliczeń i egzaminów. Jednocześnie wskazują, że podawana literatura nie zawsze pokrywa się z wymaganiami stawianymi podczas zaliczeń oraz, że bardzo często nie są informowani z wyprzedzeniem o odwołaniu zajęć. Wskazują także na brak aktualizacji informacji na stronie internetowej. Studenci informowali, iż kryteria oceny i zaliczeń przedmiotów pozostają niezmiennie i nie mają zastrzeżeń w tym przedmiocie.

Wszyscy pracownicy naukowcy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu mają wyznaczone godziny dyżurów i konsultacji, studenci wskazują jednak, iż pokrywają się one z godzinami odbywania przez nich zajęć dydaktycznych, co uniemożliwia im korzystanie z tej formy kontaktu z prowadzącymi zajęcia. Zarówno Dyrektor Instytutu, Rektor jak i Prorektorzy Uczelni mają wyznaczone regularne godziny dyżurów, jednak studenci wskazują, iż pracownicy administracyjni sekretariatów często ograniczają możliwość przedstawienia sprawy władzom Uczelni mówiąc, że nie jest ona wystarczająco ważna albo nieprawdziwie informując, że nie ma akurat osoby, która miała odbywać swój dyżur. Studenci podnoszą, że utrudnianie kontaktu z władzami Uczelni powoduje przeciąganie załatwienia przez nich danej sprawy nawet do kilku tygodni.

System obsługi administracyjnej studentów Uczelni w stopniu niewystarczającym spełnia kryteria poprawnego funkcjonowania. Sekretariat Instytutu czynny jest cztery dni w tygodniu w godzinach nieodpowiadających potrzebom studentów. Wskazują oni, iż nie mają możliwości załatwienia spraw w czasie odbywania zajęć dydaktycznych i postulują, by sekretariat był czynny choć jeden dzień w tygodniu w godzinach popołudniowych. Studenci wypowiadali się także z dużą stanowczością o nieżyczliwości pracowników administracyjnych uczelni oraz wielu przypadkach udzielania niepełnych bądź nieprawdziwych informacji powodujących konieczność wielokrotnego uzupełniania dokumentów.

Na kierunku pedagogika funkcjonuje zarówno opiekun roku, jak i opiekun i koordynator praktyk. Wszelkie sprawy związane z odbyciem obowiązkowej praktyki zawodowej załatwiane są za pośrednictwem opiekuna praktyk oraz w odpowiedniej jednostce administracyjnej Uczelni. Uczelnia wspiera studentów w procesie wyszukiwania miejsc do odbywania praktyk, utrzymuje także kontakt z placówkami, gdzie student mógłby odbyć praktykę. Studenci podkreślali jednak, iż na specjalności pedagogika resocjalizacyjna miejsca praktyk są z góry narzucane studentom, bez możliwości wyboru, oraz że są to miejsca oddalone znacznie od ich miejsc zamieszkania, mimo faktu, iż mieliby możliwość odbywania praktyk w bardziej dogodnych dla nich lokalizacjach. Została zwrócona także uwaga na fakt, iż zdarzały się przypadki, kiedy studenci idąc na wyznaczoną praktykę dowiadawali się, iż ich dokumenty nie dotarły z uczelni, albo, że nie mogą w wyznaczonym przez Uczelnię dniu na praktyki odbywać zajęć zgodnych z ich specjalnością w sytuacji, gdy nie mogą wybrać żadnego innego dnia.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Prace zaliczeniowe dotyczące etapowych osiągnięć studentów w PWSZ w Nowym Sączu na kierunku „pedagogika” mają zróżnicowaną formę: prace pisemne testowe, zbudowane z zadań otwartych, prace projektowe. System weryfikacji osiągnięć studentów obejmuje więc różne formy pozwalające sprawdzić wiedzę i umiejętności. Analiza protokołów zaliczeniowych i egzaminacyjnych wykazuje wyraźną dominację ocen bardzo dobrych i dobrych nad ocenami dostatecznymi i niedostatecznymi. Może to świadczyć o przypadkach zawyżania ocen lub stawiania zbyt niskich wymagań.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Największy odsiew w PWSZ w Nowym Sączu na kierunku „pedagogika” dotyczy studentów pierwszego roku. Na studiach stacjonarnych stanowi on 12,86%, na niestacjonarnych zaś 15,18%. Na drugim roku na studiach stacjonarnych odsiew kształtuje się na poziomie 2,5%, a na niestacjonarnych – na poziomie 5,1%. Na III roku praktycznie nie ma odsiewu. Z udostępnionych danych wynika, że najczęstszą przyczyną odsiewu na I roku jest spowodowane różnymi okolicznościami niepodjęcie studiów. Odsiew na drugim roku spowodowany jest najczęściej niepowodzeniami w nauce.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru

opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Zasady dyplomowania określone zostały w Uchwale Senatu Nr 66/2008 PWSZ w Nowym Sączu z dnia 21.11.2008 r. W § 2. Wskazano, kto może być promotorem pracy dyplomowej. Z zapisu w punkcie 2. wynika, że w uzasadnionych przypadkach może być to osoba ze stopniem magistra. W Uchwale brak zastrzeżenia, że sytuacja ta może dotyczyć wybranych kierunków realizowanych w PWSZ w Nowym Sączu. Należy się zatem domyślać, że ma ona charakter bezwyjątkowy. Konieczne jest uzupełnienie treści uchwały wykluczające z tej możliwości kierunek „pedagogika”. Trudno też zgodzić się z praktyką powoływania na funkcję recenzenta prac dyplomowych osoby ze stopniem magistra. Uchwała dopuszcza możliwość pisania prac zespołowych. W przypadku pracy zespołowej powinien być jednoznacznie określony zakres udziału każdego z autorów ze wskazaniem rozdziałów napisanych indywidualnie. Zgodnie z uchwałą senatu z 18.06.2010 liczebność grup seminaryjnych wynosi od 10 do 15 osób. Jest to rozwiązanie prawidłowe, gwarantujące możliwość efektywnej współpracy promotora z seminarzystą. § 3. Uchwały mówi o tematach prac dyplomowych, a punkt 1. wskazuje, że zagadnienia objęte tematem pracy powinny być związane z przygotowaniem do zawodu. Zapis ten jest trudny do przestrzegania, o czym może świadczyć to, że np. na specjalności *Wychowanie przedszkolne z terapią pedagogiczną* powstały prace: *Działalność artystyczno-edukacyjna orkiestry dętej w Starym Sączu*, czy *Aspiracje życiowe edukacyjne młodzieży gimnazjalnej*. Tematy prac powinny mieścić się w obszarze kierunku „pedagogika”, a w dalszej kolejności – w obszarze specjalności. Z informacji przekazanej przez administrację PWSZ w Nowym Sączu wynika, że seminaria dyplomowe na VI semestrze studiów niestacjonarnych odbywają się raz w tygodniu w wymiarze 90 min. Oznacza to, że seminaria te odbywają się również poza zaplanowanymi terminami sesji zjazdowych. Takie rozwiązanie budzi poważne wątpliwości związane z realnym prowadzeniem seminariów. W dokumentacji PWSZ w Nowym Sączu określono zasady wyboru tematów prac dyplomowych. Z zapisu wynika, że student wybiera temat a tym samym promotora pracy. Ma też prawo jednak zgłosić własną propozycję tematu. Student PWSZ nie ma wpływu na wybór recenzenta pracy dyplomowej. Określono zasady dopuszczania do obrony pracy i zdawania egzaminu dyplomowego. Ustalenia w tym zakresie nie budzą zastrzeżeń. W PWSZ w Nowym Sączu nie został wdrożony system antyplagiatowy, przeciwdziałający patologiom w tym zakresie.

Część prac dyplomowych budzi zastrzeżenia natury koncepcyjnej, związane głównie z postawieniem studenta wobec zadania badawczego, drastycznie przerastającego jego

przygotowanie merytoryczne i metodologiczne (np. badanie wpływu mediów na wychowanie dzieci lub na rozwój emocjonalny). Część prac pisana jest pod z góry przyjętą zastawą tez, co na tym poziomie studiów prowadzi do bezrefleksyjnego powielania potocznych poglądów bez troski o warstwę dowodową (np. Muzyka jako element wychowania dzieci, Rola rodziny w rozwoju religijnym dzieci). Ekspozowane w tytułach prac i w zadaniach badawczych przedmioty badań są dla studentów na tym poziomie przygotowania niedostępne (rozwój emocjonalny, rozwój religijny). W licznych pracach pojawiają się uchybienia metodologiczne. Dotyczą one m. in. formułowania hipotez (wadliwych zresztą) bez troski o ich przesłanki. Wśród objętych oceną prac dominują prace zorientowane na badania ilościowe – uogólniające, oparte na ankietach. Prace te zwykle przerastają możliwości badawcze studentów (liczebności prób, brak przygotowania do konstruowania ankiet). Stwierdzono niedostatek prac projektowanych już na poziomie koncepcyjnym w oparciu o strategię badań jakościowych – praktycznych, co na tym poziomie studiów dawałoby daleko lepsze rezultaty. Stwierdzono przypadki zawyżania ocen i lakonicznych recenzji oraz jednostkowe prace niezgodne tematycznie z kierunkiem dyplomowania.

Zespół oceniający stwierdził też prace dostosowane do przygotowania i możliwości badawczych studentów, rzetelnie opracowane i zdradzające znaczny stopień samodzielności autorów.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Zamierzone efekty kształcenia na kierunku „pedagogika” zdefiniowane zostały w wizytowanej Uczelni na trzech poziomach: na poziomie kierunku, na poziomie specjalności oraz na poziomie umieszczonych w planie studiów przedmiotów. Na tym ostatnim poziomie cele kształcenia zdefiniowano w sylabusach. Ich przegląd stwarza podstawy do stwierdzenia, że w zdecydowanej większości sylabusów cele kształcenia zdefiniowano zarówno w kategoriach czynności lub zadań nauczycieli akademickich (i można je potraktować jako cele ogólne określające kierunki pracy dydaktycznej), jak i w kategoriach zamierzonych właściwości studentów (i te można uznać za cele operacyjne). Takie podejście świadczy o dojrzałości projektowania efektów kształcenia. Zdefiniowane efekty kształcenia korespondują ze standardem. Są one też zgodne z ogólnymi założeniami programowymi przyjętymi dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „pedagogika”.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Metody dydaktyczne zróżnicowano w zależności od formy realizowanych zajęć: wykład, ćwiczenia, ćwiczenia laboratoryjne, seminarium. Obserwacja zajęć wykazała, że niektórzy nauczyciele akademicy z powodzeniem stosują metody wyzwalające aktywność studentów. Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość. W planach studiów niemal przy każdym z przedmiotów wskazano liczbę godzin pracy własnej studenta. W sylabusach przedmiotów nie ma jednak wskazania, czego praca własna studenta dotyczy/miałaby dotyczyć, jakie treści miałyby być, oraz w jaki sposób i z jakim efektem samodzielnie realizowane. Ponadto w sylabusach przedmiotów wykładowcy w punkcie 6. *Treści programowe realizowane przez studenta bez uczestnictwa nauczyciela akademickiego* – wpisują niemal zawsze – brak. Zachodzi konieczność uwzględnienia w sylabusach przedmiotów zaplanowanej liczby godzin pracy własnej studenta/bez udziału wykładowcy, ze wskazaniem: czego ma dotyczyć praca własna studenta, co będzie jej efektem i jak zostanie przez wykładowcę rozliczona.

W PWSZ w Nowym Sączu respektowane są potrzeby osób z niepełnosprawnością ruchową. Na zewnątrz i wewnątrz budynków zadbano o złamanie barier architektonicznych. W budynku Instytutu Pedagogicznego do potrzeb osób niepełnosprawnych dostosowano sanitariaty. W uczelni powołano w 2009 roku Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Osoby z niepełnosprawnością objęte są również systemem stypendiów specjalnych.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy opracowano według ujednoliconego schematu obejmującego poza informacjami natury organizacyjnej podstawowe elementy projektowania dydaktycznego, jak wymagania wstępne, założenia i cele, treści programowe, metody dydaktyczne, forma i warunki zaliczenia oraz wykazy literatury. Na uwagę zasługuje praktyka określania ogólnych i operacyjnych celów nauczania poszczególnych przedmiotów, choć stopień konkretyzacji niektórych celów budzi niedosyt. Zdecydowaną większość opisów treści programowych opracowano z należytą starannością i troską o szczegółowość, z podziałem treści na godziny zajęć.

Wątpliwości budzi dość nagminne pomijanie w sylabusach pozycji „Przedmioty wprowadzające wraz z określeniem wymagań wstępnych”. Może to świadczyć o niedostatecznej koordynacji treści przekazywanych w ramach różnych przedmiotów.

Sylabusy są dostępne studentom w różnych formach (np. elektronicznie) i w formie omówień na zajęciach inicjujących dany przedmiot.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyki w PWSZ realizowane są w wymaganym wymiarze godzin dla uzyskania kwalifikacji pedagogicznych na specjalnościach nienauczycielskich i kwalifikacji na specjalnościach nauczycielskich. Istnieje wykaz placówek, w których praktyki są realizowane. W przypadku specjalności *pedagogika resocjalizacyjna* oraz *wychowanie przedszkolne z terapią pedagogiczną* miejsce realizacji praktyk jest studentom narzucone. Praktyki odbywają się w czterech 60 godzinnych blokach określających charakter praktyki i wykaz liczby godzin w rozliczeniu na semestry. W pierwszym semestrze realizacji praktyk zaplanowano 5 godzin poświęconych na planowanie i omawianie zajęć prowadzonych przez studentów. III semestr jest pierwszym semestrem realizacji zajęć specjalizacyjnych. Wydaje się, że student nie posiada jeszcze wystarczających kompetencji do zaplanowania i samodzielnego prowadzenia zajęć w placówce. Równocześnie na uznanie zasługuje zaplanowana, odpowiednia liczba godzin przeznaczonych na samodzielne prowadzenie zajęć (72 godziny - 30% ogólnej liczby godzin praktyk, zgodnie z wymaganiami). W regulaminie praktyk, zatwierdzonym zarządzeniem Nr 47/2007 z dnia 13.12.2007, określono zasady systemu kontroli praktyk wskazując na funkcję opiekunów. W regulaminie organizacyjnym Instytutu Pedagogicznego w zakresie obowiązków zastępcy dyrektora instytutu jest natomiast koordynacja i nadzór nad organizacją i realizacją praktyk. Uznać można, że system kontroli praktyk w PWSZ istnieje, choć brak jednolitego dokumentu regulującego ten obszar kształcenia. Istnieje potrzeba stworzenia przejrzystych i wyczerpujących zasad w tym zakresie, tak by były one czytelne dla studentów.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Studia na kierunku „pedagogika” w PWSZ w Nowym Sączu realizowane są w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są od poniedziałku do piątku. Czwartek jest dniem przeznaczonym na realizację praktyk studenckich. Z analizy rozkładu zajęć wynika, że są one układane z większą troską o wykładowców niż studentów. Na przykład: specjalność *Nauczanie początkowe z językiem*

angielskim (III r.) grupa C1 w piątek ma zajęcia w godzinach 8.00-18.15, z czego 4 godziny to „okienka. Grupa C2 ma jedynie 3 zaplanowane zajęcia, a pomiędzy nimi 2 godziny przerwy. Ponadto zajęcia są w niektórych przypadkach planowane od godziny 7.00 lub 7.30, co z pewnością stanowi problem w kontekście frekwencji i możliwości dodarcia o tak wczesnej porze studentów mieszkających poza terenem miasta. Zajęcia rozpoczynające się od godziny 7.00 dotyczą również studentów studiów niestacjonarnych. Podczas spotkania ze studentami problemy te były podnoszone. Studenci narzekali na źle ułożone rozkłady zajęć. Bardzo zróżnicowany jest podział godzinowy realizowanych treści przedmiotowych. Zajęcia prowadzone są w blokach 90 min., 60 min., 45 min., 30 min. I tak 30- minutowe zajęcia zostały zaplanowane m.in. z przedmiotu *Socjologia zachowań dewiacyjnych*, prowadzonych formą wykładową systematycznie w 8 zjazdach dla studentów studiów niestacjonarnych. W tym przypadku pojawia się i inny problem. Zajęcia w całym semestrze (25.02, 11.03, 25.03, 8.04, 15.04, 6.05, 27.05, 10.06) realizowane w piątek odbywają się z jednym wykładowcą. Obejmują dwa przedmioty: *Patologie społeczne* i *Socjologię zachowań dewiacyjnych*. Takie rozwiązanie nie sprzyja efektywnemu kształceniu. Grupa ćwiczeniowa C1 od godziny 15.00 do 17.35 realizuje zajęcia z obu ww. przedmiotów następnie oczekuje 3 godziny dydaktyczne na 30 minutowy wykład. Bardziej racjonalne i wychodzące naprzeciw potrzebom studentów byłoby rozpoczęcie zajęć w dniu od wykładu realizowanego dla wszystkich, a następnie prowadzenie ćwiczeń z podziałem na grupy. Ponadto wykładowca pracujący w godzinach 15.00 – 20.45 ma jedynie dwie 5 minutowe przerwy. Takie zaplanowanie zajęć dla wykładowcy nie zapewnia należytych warunków związanych z higieną pracy. Negatywnie należy ocenić również zaplanowanie zajęć piątkowych dla studentów studiów niestacjonarnych do godziny 20.45. Studenci studiów niestacjonarnych są w większości studentami czynnymi zawodowo, a w piątek pojawiają się w uczelni po zakończeniu pracy. Trudno oczekiwać, że ich praca intelektualna przy tak dużym obciążeniu będzie efektywna. Uczelnia planująca realizację kształcenia w trybie studiów niestacjonarnych powinna uwzględniać realne możliwości psychofizyczne studenta. Rozwiązaniem problemu byłoby np. powierzenie realizacji zajęć z tego samego przedmiotu kilku wykładowcom. Inny problem związany jest z realizacją seminarium dyplomowego. W przypadku studiów niestacjonarnych odbywają się one w niektórych grupach poza terminami piątkowo-niedzielnymi zjazdów. W planie rozkładu zajęć wskazano, iż seminarium prowadzone przez dr hab. B. Guzik realizowane jest we wtorek w godzinach 15.30 -17.00, takie rozwiązanie jest niezgodne z założeniami planowania i realizacji zajęć studiów niestacjonarnych i rodzi pytanie o rzeczywistą obecność studentów na zajęciach.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Hospitowane zajęcia należy ocenić pozytywnie. Zdradzały one dobre przygotowanie merytoryczne osób prowadzących oraz przemyślane koncepcje metodyczne owocujące udanymi próbami aktywizowania studentów. Spostrzeżenie to dotyczy przede wszystkim przedmiotów metodyczno-specjalistycznych. Na uwagę zasługują przypadki wykorzystywania urządzeń wspierających kształcenie, a także sięgania po dobrze dobrane do tematyki zajęć środki (np. zabawki) do przeprowadzania ze studentami ciekawych analiz. Hospitowane zajęcia przebiegały w dobrych warunkach.

W zakresie realizacji kształcenia i jego koncepcji stwierdzono obszary zasługujące na ocenę pozytywną. Należy do nich poziom merytoryczny i metodyczny hospitowanych zajęć, konstrukcja planów studiów (zgodna ze standardem), system punktów ECTS, organizacja i kontrola praktyk (choć potrzebne jest zapewnienie studentom lepszej dostępności do osób odpowiedzialnych za praktyki, a niektóre uregulowania wymagają drobnych uzupełnień), jakość i dostępność sylabusów, warunki dla studentów niepełnosprawnych.

Większej troski wymaga ogólna koncepcja kształcenia, zwłaszcza w odniesieniu do deklarowanych na tym poziomie efektów (ogólnikowe charakterystyki absolwentów), a także jakość prac dyplomowych (zwłaszcza pod względem koncepcyjnym i metodologicznym), a także organizacja toku kształcenia. Wątpliwości budzi praktyka kierowania studentów na dodatkowe, płatne kursy usprawiedliwiana nadaniem kwalifikacji zawodowych oraz dodatkowe sprawdziany w rekrutacji na specjalności nauczycielskie-artystyczne). Dominacja ocen bardzo dobrych i dobrych w protokołach egzaminacyjnych i zaliczeniowych może świadczyć o tendencji do ich zawyżania lub/i stosowania zbyt niskich wymagań.

Zamierzone cele w istniejących warunkach mogą być realizowane.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

- 1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia został wprowadzony w Uczelni na mocy Uchwały Nr 67/2007 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu z dnia 21 grudnia 2007r. Zasadniczymi celami zapewniania jakości kształcenia są:

- systematyczne doskonalenie jakości kształcenia,

- podnoszenie poziomu efektywności procesu kształcenia w Uczelni,
- tworzenie jednoznacznych procedur oceny poziomu i warunków kształcenia oraz programów studiów uwzględniających systemy stosowane w innych krajach europejskich,
- wspomaganie rozwoju studentów i kadry akademickiej,
- zwiększenie mobilności studentów w kraju i za granicą,
- podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności oferty edukacyjnej PWSZ.

System zapewniania jakości kształcenia realizowany jest w PWSZ poprzez działalność diagnostyczno – oceniającą oraz wspomagającą w procesie planowanej i systematycznej współpracy władz uczelni, nauczycieli akademickich i studentów. Na rzecz tychże działań określono następujące procedury:

- badanie i analizowanie dostępnej w Uczelni dokumentacji,
- prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych,
- prowadzenie kontroli wewnętrznych,
- systemowe i regularne prowadzenie badań ankietowych wśród społeczności akademickiej ze szczególnym uwzględnieniem studentów.

Wskazane procedury są realizowane przez:

- osoby sprawujące funkcje kierownicze: prorektora ds. studenckich i kształcenia, dyrektorów instytutów, kierowników zakładów, pełnomocnik ds. studiów podyplomowych;
- uczelniany zespół ds. jakości kształcenia;
- instytutowe komisje ds. jakości kształcenia;
- nadzór zaś nad systemem zapewniania jakości kształcenia sprawuje Prorektor ds. studenckich i kształcenia.

Przywołana Uchwała ws. uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia określa tryb, zakres i procedury działania osób i komisji odpowiadających za realizację celów strategicznych dla systemu zapewniania jakości kształcenia. Ostatecznej analizy i oceny funkcjonowania tegoż systemu dokonuje corocznie Senat PWSZ, na podstawie sprawozdania Prorektora ds. studenckich i kształcenia.

- 2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),

W Instytucie Pedagogicznym PWSZ w Nowym Sączu funkcjonuje Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której w roku akademickim 2007/2008 wchodził także przedstawiciel studentów. Obecnie brak go w składzie Komisji. Celem działań diagnostyczno – oceniających Komisji jest monitorowanie: procesu dydaktycznego, rozmiarów i przyczyn odsiewu studentów I roku studiów, analiza wyników nauczania. Działalność Komisji jest dobrze udokumentowana co do: wskaźników i założeń diagnostyczno – oceniających, koniecznych

procedur i narzędzi pomiaru, analiz i wniosków pokontrolnych, a także działań naprawczych i zaleceń. Efekty prac Komisji są prezentowane na posiedzeniach Rady Instytutu Pedagogicznego, o czym świadczą dokumenty potwierdzające analizy wyników badań Instytutowej Komisji ds. Jakości kształcenia za lata: 2008/2009, 2009/2010. Przedmiotem analiz były: skreślenia z listy studentów, rozkłady ocen, organizacja procesu nauczania oraz sposobów i metod prowadzonych zajęć dydaktycznych, ocena przydatności studiów, ocena poziomu studiów i przygotowania kadry do prowadzenia zajęć dydaktycznych, ocena warunków kształcenia, dostępność literatury i materiałów dydaktycznych dla studentów, ocena kadry dydaktycznej, analiza planów i programów/ sylabusów, treści kształcenia i korelacja międzyprzedmiotowa, ewaluacja zajęć.

Narzędziami pozyskiwania informacji o jakości kształcenia są m.in. ankieta dla studentów dotycząca ich opinii na temat prowadzonych zajęć oraz ankieta oceniająca pracę administracji Instytutu Pedagogicznego. Wyniki każdej z nich zostały opracowane i przedstawione na Radzie Instytutu Pedagogicznego z opisem strategii naprawczej. Potwierdza to przeprowadzona analiza stosownych dokumentów.

Opinie pracodawców nie stanowią elementu składowego systemu zapewniania jakości kształcenia, są traktowane zwyczajowo, a więc pozyskiwane indywidualnie (zatem w ograniczonym zakresie) przez opiekunów praktyk studenckich.

- 3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),

Komisja ds. Jakości Kształcenia, działająca w Instytucie Pedagogicznym, przedmiotem swego zainteresowania czyni rozkład ocen uzyskiwanych przez studentów, stosowane formy i kryteria weryfikacji wiedzy oraz ocenę wyników kształcenia. Na podstawie dokonanych analiz protokołów zaliczeń, założonych efektów kształcenia, a także osiągnięć studentów (określanych na podstawie wyników egzaminów, kolokwii, opracowywanych projektów, studenckich prezentacji, praktyk, czy form artystycznych) formułuje wnioski i zalecenia. Potwierdza to przedstawiona zespołowi oceniającemu dokumentacja. Stosowane formy i kryteria weryfikacji wiedzy oraz ocena wyników kształcenia są także przedmiotem analiz prowadzonych w poszczególnych Zakładach Instytutu Pedagogicznego. Zostało to dostrzeżone w planach pracy zakładów oraz sprawozdaniach, choć rozkłady ocen w protokołach wskazują tendencję do ich zawyżania.

- 4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),

Okresowa ocena kadry dydaktycznej jest dokonywana w PWSZ co cztery lata lub przed końcem okresu zatrudnienia. Tryb i zasady przeprowadzania oceny określa Zarządzenie Nr 7/2009 Rektora Państwowej Wyższej szkoły Zawodowej w Nowym Sączu z dnia 31 marca 2009 r. w sprawie okresowej oceny nauczycieli akademickich. Do przeprowadzenia oceny powołane zostały komisja uczelniana oraz komisje instytutowe. Opracowano także regulamin przeprowadzania okresowej oceny nauczycieli akademickich (Załącznik do Zarządzenia nr 7/2009 Rektora PWSZ w Nowym Sączu z dnia 31 marca 2009r.). Narzędziami dokonywania oceny pracownika są: arkusz samooceny pracy nauczyciela akademickiego, opinia kierownika zakładu, opinia dyrektora instytutu, ankiet dla studentów, częściowa opinia komisji oceniającej, karta oceny pracy nauczyciela akademickiego, arkusz oceny pracy nauczyciela akademickiego, a także protokoły hospitacji. Oceniani nauczyciele akademicy są informowani bezpośrednio o efektach oceny. Na posiedzeniu Senatu PWSZ, każdorazowo po przeprowadzonej ocenie okresowej pracy nauczycieli akademickich, prezentowane jest sprawozdanie z przebiegu i efektów tejże oceny, a także formułowane są wskazania w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.

Dokonana analiza dokumentacji potwierdza powyższe procedury. Zastrzeżenia budzi natomiast brak regularności oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów i jednocześnie ograniczony jej zakres. W trakcie spotkania zespołu oceniającego ze studentami (społeczność studencka PWSZ – co należy podkreślić - była bardzo licznie reprezentowana) okazało się, że niewielki odsetek (ledwie kilku obecnych studentów z różnych lat) brał udział w ewaluacji jakości kształcenia. Natomiast studenci, którzy dokonywali oceny nauczycieli akademickich, wskazali na brak jakiegokolwiek informacji o jej efektach. Należy zatem oczekiwać od władz Uczelni większego zainteresowania oceną nauczycieli akademickich, dokonywaną regularnie przez wszystkich studentów kierunku „pedagogika” oraz koniecznością informowania studentów o jej efektach.

- 5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),

Z rozmów i dokumentów wynika, że każda specjalność, realizowana na kierunku „pedagogika”, ma swojego opiekuna. Są to nauczyciele akademicki powoływani na opiekunów przez dyrektora Instytutu Pedagogicznego. Studenci, na spotkaniu z zespołem oceniającym, wysoko ocenili pracę swoich opiekunów. Mają także możliwość dokonywania oceny pracowników administracyjnych Uczelni. W tym celu została opracowana ankieta. Niemniej z wypowiedzi studentów wynika, że ocena pracy administracji przy zastosowaniu ankiety dokonywana jest sporadycznie.

W Uczelni nie został w pełni spełniony warunek dostępności nauczycieli akademickich dla studentów studiów niestacjonarnych. Wykaz dyżurów wskazuje, że w Zakładzie Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej na 20 pracowników tylko w jednym przypadku dyżur zaplanowany został tak, by mogli z niego skorzystać studenci studiów niestacjonarnych (sobota 13.15 – 14.00). W pozostałych przypadkach dyżury odbywają się w dniach poniedziałek – środa, w jednym przypadku w piątek, ale w godzinach 14.30 -15.00, czyli przed rozpoczęciem zajęć studentów studiów niestacjonarnych. Z uzyskanych informacji wynika, iż nie ma innego, osobnego wykazu dyżurów dla studentów studiów niestacjonarnych. Podobnie przedstawia się wykaz dyżurów w Zakładzie Pedagogiki. Na 25 pracowników tylko 5 zaplanowało swój dyżur tak, by mogli wziąć w nim udział studenci studiów niestacjonarnych. Taki rozkład dyżurów nie daje możliwości konsultacji dla studentów studiów niestacjonarnych. W ogromnej większości przypadków dyżury odbywają się raz w tygodniu przez 45 min. Z rozmowy ze studentami wynika, że takie zaplanowanie dyżurów nie spełnia ich oczekiwań i potrzeb.

- 6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),

W wyniku wdrożenia w Uczelni Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia możliwe jest monitorowanie poziomu zadowolenia studentów z jakości procesu kształcenia i jego efektów, dzięki opracowanym narzędziom pomiaru:

- ankieta oceny zajęć dydaktycznych,
- ankieta oceny pracowników administracyjnych.

Uzyskane, przy zastosowaniu ankiet, informacje są przedmiotem analizy Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz władz Instytutu Pedagogicznego. Na tej podstawie planowane są działania na rzecz poprawy jakości i warunków kształcenia. Należałoby jednak zadbać o

systematyczność gromadzenia informacji oraz każdorazowe zapoznanie studentów z efektami zgłaszanych przez studentów uwag oraz oczekiwań.

- 7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

W Uczelni działa system informowania studentów o istotnych dla nich sprawach:

- dostępne są informacje o dyżurach nauczycieli akademickich (na tablicach ogłoszeń, oraz przy pokojach wykładowców);
- informacje o charakterze administracyjnym, organizacyjnym i prawnym są przekazywane studentom przez dyrektora Instytutu Pedagogicznego, opiekunów lat i pracowników administracyjnych,
- w indywidualnych sprawach studenci są informowani telefonicznie, emailiem lub poprzez indywidualne konta,
- ważne dla studentów dokumenty są dostępne na stronie internetowej Uczelni, a także na tablicach ogłoszeń;
- eksponowane są także informacje o posiadanych przez Uczelnię uprawnieniach, ofercie kształcenia, organizacji zajęć oraz o innych ważnych wydarzeniach w Uczelni,
- Uczelnia wydaje także materiały informacyjne dla kandydatów na studia w PWSZ.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni

W efekcie spotkania zespołu oceniającego ze studentami należy zwrócić uwagę na następujące problemy:

- studenci nie posiadają wiedzy na temat reprezentowania ich w ciałach kolegialnych odpowiedzialnych za jakość kształcenia,
- nader sporadycznie uczestniczą w ocenie jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich,
- duży odsetek obecnych na spotkaniu studentów nie brał udziału w ocenie pracowników administracyjnych Uczelni,
- nie uzyskują informacji zwrotnych w zakresie dokonywanych przez nich ocen,

- studenci specjalności „resocjalizacja” zgłosili problem związany z uzyskiwanymi przez nich kwalifikacjami pedagogicznym i koniecznością płatnego (600 zł) uzupełnienia tychże kwalifikacji w trakcie studiów,
- mają zastrzeżenia dotyczące czasu trwania konsultacji u nauczycieli akademickich,
- wskazują na trudny dostęp do niektórych pozycji książkowych – mała ilość egzemplarzy.

Wysoko natomiast ocenili pracę opiekunów specjalności oraz dwóch pań z dziekanatu.

Niewielka część studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym potwierdziła wypełnianie ankiet oceniających pracę wykładowców. Tylko studenci trzeciego roku studiów stwierdzili, że wypełniali ankietę raz w toku studiów. Wbrew zapewnieniom Uczelni nikt spośród około 60 studentów obecnych na spotkaniu nie ocenił funkcjonowania administracji. Studenci twierdzili, iż nie byli nigdy informowani o tym, jakie efekty niesie ze sobą wypełnianie przez nich ankiet, nie znają również ich wyników. Podkreślali, iż ankietą przeprowadzana jest przez prowadzącego zajęcia, jeszcze przed ukończeniem danego kursu, zatem w ich opinii ograniczało to ich możliwość swobodnej wypowiedzi. Zgłoszono także postulat wprowadzenia ocen nauczycieli prowadzących lektoraty w językach obcych, zgłoszona została także potrzeba informowania studentów o procedurze przeprowadzania ankiet, a także o ich wynikach. Samorząd Studencki nie uczestniczy w procesie tworzenia i przeprowadzania ankiet.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Pracownicy, w trakcie spotkania z zespołem oceniającym, potwierdzili funkcjonowanie uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz przyjętych w związku z nim procedur. Uznali, że jest on potrzebny. Wskazali na podejmowane działania w zakresie modyfikacji planów i programów nauczania w kontekście potrzeb rynku pracy. Stwierdzili jednak, że angażowanie pracodawców w doskonalenie jakości procesu kształcenia ma charakter zwyczajowo podejmowanych działań.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Akademickie Biuro Karier PWSZ w Nowym Sączu koncentruje się na działaniach ułatwiających studentom i absolwentom efektywne wejście na współczesny rynek pracy oraz z zakresu poradnictwa zawodowego. Monitoruje losy absolwentów, a także potrzeby i

oczekiwania studentów I roku dotyczące uczelni i przygotowania do zawodu. W związku z tym dysponuje stosownymi procedurami i narzędziami sondażowymi:

- Formularz informacyjny do badania potrzeb i oczekiwań studentów dotyczących Uczelni i przygotowania do zawodu,
- Formularz informacyjny w celu śledzenia losów absolwentów PWSZ w Nowym Sączu.

Wyniki badań sondażowych we wskazanych zakresach są umieszczane w stosownych sprawozdaniach, przedstawianych władzom Uczelni. Ponadto Biuro Karier PWSZ udostępnia studentom i absolwentom aktualne oferty pracy w kraju i za granicą. Prowadzi także doradztwo w zakresie: sporządzania CV, listu motywacyjnego, rozmowy kwalifikacyjnej oraz radzenia sobie ze stresem. Należy docenić realizację projektu finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego) „Start do kariery – przygotowanie studentów i absolwentów do wejścia na rynek pracy”. Biuro Karier ściśle współpracuje z pracodawcami z regionu, oferując im:

- pozyskiwanie odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy, staże, praktyki zawodowe,
- umieszczanie ofert pracy w banku ofert, który jest udostępniany studentom i absolwentom,
- organizowanie prezentacji firm na terenie Uczelni,
- przeprowadzenie w siedzibie Biura Karier rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami do pracy.

W Biurze Karier pełnione są systematyczne dyżury dla studentów i absolwentów, w tym psychologa i doradcy zawodowego.

Mając na uwadze tryb, zakres i efekty działań Biura Karier PWSZ w Nowym Sączu, należy stwierdzić, iż zasługują one na pozytywną ocenę.

Uwagi przedstawiciela Parlamentu Studentów RP:

Pozytywnie należy ocenić działalność Biura Karier, które organizuje spotkania informacyjne, warsztaty, a także udziela indywidualnych porad dotyczących wejścia na rynek pracy oraz konsultacje z profesjonalnym doradcą zawodowym i psychologiem. Na stronie internetowej Uczelni można znaleźć odnośnik do Biura Karier, gdzie zamieszczane są oferty pracy dla studentów i absolwentów Uczelni. Regularnie wysyłany jest także newsletter do wszystkich studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu.

Biuro Karier Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu prowadzi monitorowanie losów absolwentów. W tym celu prowadzona jest ankieta monitorująca losy absolwentów Uczelni wysyłana drogą mailową pół roku po ukończeniu studiów. W Uczelni

przeprowadzana jest także ankieta na pierwszym roku studiów mająca na celu zbadanie oczekiwań i potrzeb studentów co do wybranego kierunku. Obie ankiety są opracowywane, a ich wyniki przedstawiane w sprawozdaniu przed Senatem Uczelni.

Zespół oceniający zauważa udokumentowane i ugruntowane systemowo działania Uczelni na rzecz jakości kształcenia. Należy wszakże zwrócić uwagę na:

- systematyczność i zakres oceny jakości kształcenia dokonywanej przez wszystkich studentów,
- uzupełnienie ciał kolegialnych, odpowiedzialnych za zapewnienie jakości kształcenia, o przedstawicieli studentów,

Stwierdzono brak informacji zwrotnych dla studentów w kontekście dokonywanych przez nich ocen oraz brak procedury angażującej pracodawców w działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni.

Pozytywnie należy ocenić działalność Biura Karier.

Stwierdzono pewne rozbieżności pomiędzy opiniami studentów a opisanymi w dokumentach działaniami na rzecz ich wsparcia i skuteczności przepływu ważnych informacji.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich Uczelni:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	21	-	2 (0)	19 (2)	-
Doktor habilitowany	33	-	1 (0)	31 (1)	1
Doktor	89	-	33 (2)	53 (6)	3
Pozostali	169	-	119	39	11
Razem	312	-	155 (2)	142 (9)	15

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski: W ramach Uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy jest zatrudnionych 297 nauczycieli akademickich, w tym 21 profesorów tytularnych, 32 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 86 ze stopniem naukowym doktora oraz 158 magistrów. Dla 155 nauczycieli akademickich (niecałe 50%) Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Wyraźny trzon kadry to osoby ze stopniem naukowym doktora (ok. 28,5 %) i – co rzadkie w takim rozmiarze - osoby z tytułem zawodowym magistra - aż ok. 54 %. Profesorowie stanowią niespełna 7 %, a doktorzy habilitowani - ok. 10,5 %.

Tabela nr 3a.

Liczba nauczycieli akademickich Instytutu Pedagogicznego:

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi:			
		Podstawowe miejsce pracy		Dodatkowe miejsce pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	7	-	-	7(2)	-
Doktor habilitowany	11	-	1	9(1)	1
Doktor	19	-	7(2)	11(6)	1
Pozostali	38	-	22	14	2
Razem	75	-	30	41	4

Wnioski: W Instytucie Pedagogicznym w pełnym wymiarze czasu pracy jest zatrudnionych 75 nauczycieli akademickich (ok. 24 % takich pracowników Uczelni), w tym 7 profesorów tytularnych, 10 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 18 ze stopniem naukowym doktora oraz 37 magistrów. Dla 30 nauczycieli akademickich (dokładnie 40%) Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

W tym przypadku wyraźny trzon kadry to także osoby ze stopniem naukowym doktora (ok. 25,5 %) i – podobnie jak w całej Uczelni - osoby z tytułem zawodowym magistra - aż ok. 50,5 %. Profesorowie stanowią 9,5 %, a doktorzy habilitowani - ok. 14,5 %.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników Instytutu Pedagogicznego w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2006	-	-	-
2007	1 (1)	-	-
2008	1	3 (1)	-

2009	1	-	1 (1)*
2010	-	1 (1)*	-
Razem	3 (1)	4 (2)	1 (1)

* nauczyciel akademicki obecnie jest pracownikiem Instytutu Kultury Fizycznej

Wnioski: Zauważalna jest liczba stopni naukowych uzyskanych w okresie ostatnich czterech lat przez pracowników Instytutu. Spośród ośmiu osób, które uzyskały awans naukowy, cztery są zaangażowane w kształcenie studentów ocenianego kierunku.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułu i stopni naukowych.

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

- merytorycznych:

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego trzech profesorów doktorów habilitowanych, jednego doktora habilitowanego oraz ośmiu doktorów.

Do grupy osób posiadających dorobek w zakresie ocenianego kierunku w minimum kadrowym można zaliczyć jednego doktora habilitowanego i siedmiu doktorów.

Do grupy osób posiadających dorobek w dziedzinie związanej z ocenianym kierunkiem w minimum kadrowym można zaliczyć dwóch profesorów i jednego doktora.

Ze względów merytorycznych (brak w dorobku prac podejmujących problematykę pedagogiczną) w minimum kadrowym nie można uwzględnić jednego profesora.

Wniosek: Uczelnia nie spełnia wymagań kadrowych do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku „pedagogika”. W grupie profesorów i doktorów habilitowanych brak jednej osoby posiadającej dorobek w zakresie pedagogiki.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe (11 osób) do liczby studentów kierunku (1136) spełnia wymagania § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi 1:103,3 przy wymaganym 1:180.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Seminaria aż w 50% realizowane są przez promotorów nie reprezentujących pedagogiki. Wśród promotorów prac dyplomowych są: filozofowie, socjologowie, językoznawcy, literaturoznawcy, historycy, teologowie, psychologowie. Konieczne jest zachowanie odpowiednich proporcji i staranny wybór promotora pod względem związku jego dorobku z pedagogiką. Obsada niektórych zajęć nie znajduje odzwierciedlenia w dorobku prowadzących je nauczycieli akademickich. W PWSZ w Nowym Sączu spełniony został warunek udziału w kształceniu studentów wykładowców związanych z praktyką społeczną, praktyków w dziedzinie pedagogiki - 34 pracowników realizujących zajęcia w PWSZ w Nowym Sączu to osoby związane z praktyką edukacyjną.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W trakcie spotkania dyskutowano nad mocnymi i słabymi stronami Uczelni. Jako mocne strony Uczelni nauczyciele akademicy wskazali:

- lokalizację Uczelni, jej środowiskową misję, a także kształcenie kadr – nauczycieli – na które istnieje zapotrzebowanie na regionalnym rynku pracy,
- troskę władz Uczelni o awans naukowy młodej kadry oraz finansowanie aktywności naukowej (konferencje, publikacje),
- międzynarodową współpracę naukową i dydaktyczną,
- monitorowanie przez Biuro Karier losów absolwentów i doskonalenie oferty kształcenia,

Za słabe strony Uczelni uznali natomiast szczupłą bazę lokalową Instytutu Pedagogicznego w stosunku do potrzeb oraz zbyt liczne grupy studentów. Przedmiotem szczególnego z troskowania uczynili duże zróżnicowanie studentów w zakresie ich przygotowania i możliwości – wskazali na duże różnice między studentami bardzo dobrymi i słabymi.

Z dużym zaangażowaniem uczestnicy spotkania informowali o realizacji praktyk pedagogicznych i uzyskiwaniu w trakcie ich trwania informacji pozwalających na poszerzanie oferty edukacyjnej Uczelni oraz doskonalenie procesu kształcenia. Zwrócili ponadto uwagę na bardzo dobrą współpracę z władzami Instytutu Pedagogicznego, a także ze społecznością lokalną.

Odnosić należy liczne uczestnictwo pracowników Instytutu Pedagogicznego w spotkaniu z zespołem oceniającym.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane. Teczki zawierają pełen wykaz znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczone za zgodność z oryginałem.

We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich oraz aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego proponowany przez Prezydium PKA.

Wizytowana jednostka nie spełnia wymagań kadrowych do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku „pedagogika”.

Niezależnie od tego wniosku należy wskazać na słabe i niestabilne zaplecze kadrowe studiów pedagogicznych. Uczelnia z licznymi nauczycielami podpisała umowy terminowe. Dla

dziewięciu z jedenastu nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe Uczelnia jest dodatkowym miejscem pracy. Żaden z profesorów i doktorów habilitowanych nie jest zatrudniony w PWSZ jako podstawowym miejscu pracy. W tej grupie nie ma nauczyciela akademickiego, który reprezentowałby ugruntowaną akademicko subdyscyplinę pedagogiczną. Uczelnia nie stworzyła dotychczas stabilnego środowiska naukowo-dydaktycznego skupionego wokół studiów pedagogicznych.

Struktura jednostki odpowiedzialnej za studia pedagogiczne jest słabo dopasowana do warunków, jakie wiążą się z prowadzeniem studiów na kierunku „pedagogika”. Ten stan rzeczy odbija się negatywnie na obsadzie zajęć, zwłaszcza seminariów dyplomowych. Chociaż zrozumiałe jest, że w związku z niektórymi specjalnościami w studia pedagogiczne zaangażowani są przedstawiciele innych dziedzin (m.in. artystycznych), to nie mogą oni tworzyć środowiska skupionego wokół podstawowych problemów pedagogicznych, ugruntowanych w historii tej dziedziny.

Dokumentacja kadrowa prowadzona jest poprawnie i zgodnie z przepisami.

Kadra nauczająca uczestnicząca w spotkaniu z zespołem oceniającym wykazała identyfikację z Uczelnią.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Działalność naukowa PWSZ w Nowym Sączu, na ocenianym kierunku, przejawia się głównie w postaci publikacji naukowych pracowników, organizacji i udziału w konferencjach, awansu naukowego pracowników naukowo - dydaktycznych oraz działalności wydawniczej.

Na przestrzeni lat 2008-2010 opublikowano 36 publikacji, lecz ich problematyka w ograniczonym stopniu wiąże się z pedagogiką. Jest to następstwem stwierdzonego słabego dopasowania struktury Instytutu Pedagogicznego do wymagań związanych ze studiami pedagogicznymi.

Obecnie pracownicy Instytutu Pedagogicznego nie realizują projektów badawczych w ramach grantów.

Na przestrzeni ostatnich czterech lat Instytut Pedagogiczny zorganizował 4 międzynarodowe konferencje naukowe, których problematyka dotyczyła:

* kreatywności dziecka w procesie edukacji,

- * nauczyciela w dobie globalizacji i globalizacji,
- * jakości w edukacji,
- * wychowania muzycznego.

Na sfinansowanie aktywności naukowej pracowników Instytutu Pedagogicznego, w roku akademickim 2009/2010 Uczelnia przeznaczyła 11 840 zł, zaś w obecnym roku akademickim – 2010/2011 – na działalność naukową przeznaczyła 14 139 zł.

Na mocy Uchwały Nr 18/2008 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej z dnia 22 lutego 2008 r. oraz Zarządzenia Nr 16/2008 Rektora Uczelnia określiła tryb i zasady finansowania przewodów doktorskich i habilitacyjnych swoich pracowników. Tym samym stworzyła warunki rozwoju własnej kadry. W efekcie jeden pracownik Instytutu Pedagogicznego uzyskał stopień doktora habilitowanego, a 2 uzyskało stopień doktora.

Uczelnia dysponuje własnym (recenzowanym) wydawnictwem. W latach 2002-2010 pracownicy Instytutu Pedagogicznego opublikowali w nim 25 prac.

Docenić należy uruchomienie w Uczelni Sadeckiego Konwersatorium Naukowego, będącego forum dyskusyjnym, na które zapraszani są przedstawiciele krajowych i zagranicznych ośrodków naukowych.

Pracownicy Instytutu Pedagogicznego nie realizują obecnie prac naukowych i dydaktycznych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Analiza dokumentacji dotyczącej aktywności badawczej stwarza podstawy do następujących wniosków:

- niewielka liczba pracowników Instytutu Pedagogicznego (w stosunku do zatrudnionych w nim 76 nauczycieli akademickich) przejawia aktywność naukową.
- nieliczni pracownicy Instytutu Pedagogicznego biorą aktywny udział w konferencjach naukowych, nawet tych organizowanych przez Instytut,
- nie stwierdzono aktywności naukowej w ramach grantów i projektów zewnętrznych,
- w Instytucie Pedagogicznym nie funkcjonują zespoły badawcze,
- dość ograniczona jest oferta wyjazdów zagranicznych zarówno dla nauczycieli, jak i studentów

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych

Na ocenianym kierunku działają trzy studenckie koła naukowe:

- Koło Naukowe Pedagogów (od 2005 roku)

- Koło Naukowo – Artystyczne „Piekarnia” (od 2007 roku)
- Koło Naukowe Przyrodników (od 2010 roku).

Działalność kół naukowych jest bardzo dobrze udokumentowana – każde z nich posiada statut, regulamin, ponadto regularnie (raz na rok) opracowuje sprawozdanie ze swojej działalności oraz opracowuje plan pracy na kolejny rok akademicki. Warto przy tym odnotować aktywność naukową członków studenckich kół naukowych. Otóż koła te w latach 2009-2010 zorganizowały trzy międzynarodowe konferencje naukowe dotyczące:

- praktyk pedagogicznych w kształceniu nauczycieli,
- rozwijania kompetencji przyszłych nauczycieli w czasie studiów,
- metod aktywnych w edukacji małego dziecka.

Efektem aktywności naukowej członków kół są także ich publikacje. W latach 2009-2010 wydano drukiem 2 prace studentów kierunku „pedagogika”.

Zauważyć należy także bardzo dobrą ekspozycję działalności studenckich kół naukowych w Instytucie Pedagogicznym – każde koło ma swoją gablotę, w której zamieszcza wszelkie informacje dotyczące własnej działalności.

Uczelnia deklaruje pełne wsparcie dla działalności naukowej studentów, przydzielony jest między innymi opiekun kół naukowych. W ramach ocenianego kierunku działa obecnie Koło Naukowe Pedagogów liczące około 30 członków, finansowane z budżetu przydzielanego do podziału przez Samorząd Studencki. W ramach działalności koła organizowane są spotkania, wyjazdy na konferencje tematyczne, ma miejsce też coroczna konferencja współorganizowana z władzami Uczelni, której efektem jest także jedna publikacja pokonferencyjna. Studenci w czasie spotkania wskazywali na małe zainteresowanie ze strony studentów ruchem naukowym. Zwłaszcza dotyczy to studentów trybu niestacjonarnego.

W ramach ocenianego kierunku studenci mają możliwość realizacji części programu studiów za granicą podczas wymian z uniwersytetami na Węgrzech oraz Słowacji. Każdego roku kilku studentów pedagogiki wyjeżdża do wymienionych krajów. Studenci dobrze oceniają system informowania o możliwości studiowania za granicą.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

W ramach programu LLP Erasmus, na ocenianym kierunku, podpisano następujące umowy:

- Uniwersytet w Preszowie na Słowacji (2009) – z oferty skorzystało dotąd 6 nauczycieli oraz 3 studentów,

- Uniwersytet w Nitrze na Słowacji (2009),
- Katolicki Uniwersytet w Ružomberku, Słowacja (2010),
- Uniwersytet w Peczu, Węgry (2010) – z oferty skorzystał 1 nauczyciel i 3 studentów.

Z kolei do Instytutu Pedagogicznego, z uczelni zagranicznych, w roku akademickim 2007/2008 przyjechał 1 pracownik. W ramach programu LLP Erasmus, w Uniwersytecie w Preszowie, pracownicy Instytutu Pedagogicznego wygłosili 9 wykładów. Zaś w konferencjach naukowych zorganizowanych przez Instytut Pedagogiczny wzięło aktywny udział jedynie 3 jego pracowników.

Warto zauważyć, iż pracownicy Uczelni mogą zamieszczać swoje prace w ramach wspólnych przedsięwzięć wydawniczych PWSZ w Nowym Sączu oraz Uniwersytetu w Preszowie i Uniwersytetu w Belgradzie.

Aktywność naukowa Instytutu Pedagogicznego jest słabo dopasowana do studiów pedagogicznych. Jest to kolejna konsekwencja słabości stanu kadrowego oraz słabego dopasowania jednostki do wymogów prowadzenia studiów na kierunku „pedagogika”.

Stwierdzone słabości dotyczące aktywności badawczej mogą istotnie zaważyć na perspektywach rozwoju zaplecza kadrowego dla studiów pedagogicznych.

Na uznanie zasługuje wsparcie studenckiego ruchu naukowego.

W zakresie działalności naukowej studentów i współpracy międzynarodowej należy pozytywnie ocenić wsparcie władz uczelni dla podejmowanych przez studentów przedsięwzięć. W miarę możliwości powinna zostać poszerzona baza miejsc gdzie studenci mogliby wyjechać na wymianę międzynarodową.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Instytut Pedagogiczny PWSZ jest usytuowany w Nowym Sączu, przy ul. Chruślickiej 6. Mieści się w budynku o kubaturze 9 000m³ i powierzchni 2 620m², utrzymanym w dobrym stanie. W budynku tym realizowane są zajęcia dydaktyczne dla większości kierunków studiów PWSZ. Do dyspozycji natomiast Instytutu Pedagogicznego są: 3 sale wykładowe

(bardzo dobrze wyposażone w sprzęt audiowizualny), każda z nich mieści około 100 studentów; 15 dobrze wyposażonych sal ćwiczeniowych, a także sale do gry na instrumencie oraz specjalistyczne pracownie (bardzo dobrze wyposażone w sprzęt i pomoce specjalistyczne). Liczba sal w zasadzie odpowiada potrzebom dydaktycznym na kierunku „pedagogika”. Budynek jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo (podjazdy, miejsca parkingowe, winda, pomieszczenia sanitarne, stanowisko komputerowe w Bibliotece IP). **Dużym utrudnieniem natomiast dla studentów jest brak ogólnej szatni – studenci muszą przemieszczać się z sali do sali wraz z okryciami. Wprowadzie w każdej sali dydaktycznej są wieszaki na odzież, niemniej dla studentów jest to uciążliwa sytuacja.**

Baza informatyczna obejmuje 2 pracownie komputerowe (połączone z Internetem stałym łączem o przepustowości 2Mb/s). Pracownie są wyposażone w specjalistyczne oprogramowanie – informatyczne, artystyczne, graficzne. Studenci mają również dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej. Na korytarzu budynku zainstalowane zostały 2 kabiny do korzystania z Internetu. W czytelni Biblioteki Instytutu Pedagogicznego studenci mają dostęp do 4 komputerów.

PWSZ dysponuje Biblioteką Uczelnianą, zaś Instytut Pedagogiczny dysponuje własną biblioteką. Zasoby biblioteczne Uczelni liczą ponad 60 tys. woluminów, zbiorów zwartych i zbiorów specjalnych oraz 123 tytuły czasopism, w tym 14 obcojęzycznych. Np. w Bibliotece Instytutu Pedagogicznego studenci mają do dyspozycji 24 tytuły czasopism pedagogicznych i specjalistycznych. W zakresie kształcenia studentów na kierunku „pedagogika” owe zbiory ocenić należy jako wystarczające.

Biblioteka PWSZ posiada dostęp do pełnotekstowych baz danych *online* w ramach projektu Electronic Information for Libraries, które obejmują szeroki zakres nauk: humanistycznych, społecznych, psychologicznych, religię, nauki ekonomiczne, techniczne, medyczne, informatykę, itd. Pracownicy i studenci mają dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Podkreślić należy kompletne zautomatyzowanie pracy w Bibliotece. Pracuje ona w zintegrowanym systemie bibliotecznym PROLIB, posiada elektroniczny katalog, automatyczny system wypożyczeń i rezerwacji pozycji książkowych. Funkcjonuje także System Wypożyczeń Międzybibliotecznych. Biblioteka jest w trakcie testowania czytelni *online* podręczników akademickich i pozycji naukowych w języku polskim.

Na uznanie zasługują kartoteka zagadnieniowa zawartości czasopism oraz system monitorowania rynku wydawniczego.

Bibliotekę Instytutu Pedagogicznego **obsługuje tylko jeden pracownik**, co (jak wynika z opinii studentów, wygłoszonych w trakcie spotkania z zespołem oceniającym) utrudnia korzystanie z jej zasobów.

W oparciu o powyższe dane można stwierdzić, iż zostały spełnione wymogi dotyczące bazy dydaktycznej.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Studenci w ogólnej ocenie pozytywnie odnoszą się do dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb naukowych i dydaktycznych. W opinii studentów wielkość sal dydaktycznych nie jest jednak dostosowana do potrzeb zajęć, zarówno na wykładach, jak i ćwiczeniach obecnych jest jednocześnie zbyt dużo osób, co w znaczący sposób utrudnia prowadzenie zajęć. W Uczelni znajdują się pracownie komputerowe, szeroko wykorzystywane są w trakcie zajęć sprzęty multimedialne. Sale zaopatrzone są w rzutniki, projektory, tablice, dobrze funkcjonuje także elektroniczny system biblioteczny, pozwalający na zamawianie książek przez Internet, przeglądanie księgozbioru, a także prolongatę wypożyczanych książek. Studenci informują jednak, iż książki dostępne w bibliotece w znaczącej mierze nie pozwalają na zaspokojenie potrzeb studentów, także czytelnia Instytutu Pedagogicznego jest zdecydowanie za mała w stosunku do liczby studentów. Studenci studiów niestacjonarnych wskazywali dodatkowo, iż biblioteka jest czynna tylko w trzecią sobotę miesiąca, co praktycznie uniemożliwia im korzystanie z zasobów bibliotecznych Instytutu.

W ramach zajęć sportowych studenci oprócz zajęć na sali gimnastycznej mogą korzystać także z wynajmowanego przez Uczelnię basenu. W tym zakresie studenci nie zgłaszali zastrzeżeń.

W Uczelni funkcjonuje wiele udogodnień dla studentów niepełnosprawnych. Zamontowane są podjazdy, odpowiednie windy, specjalne stanowisko w czytelni z większym monitorem. Studenci niepełnosprawni mogą także liczyć na pomoc koordynatora ds. osób niepełnosprawnych. Studenci informowali jednak, iż przyznawana z uwagi na niepełnosprawność indywidualna organizacja studiów jest w ich ocenie źle realizowana, ponieważ prowadzący zajęcia i tak nie zgadzają się na zwiększenie liczby nieobecności na zajęciach.

Uczelnia dysponuje budynkiem przeznaczonym na dom studencki, który mieści około 200 studentów. Budynek obecnie jest remontowany, co ma zapewnić wyższy standard tego obiektu.

Baza dydaktyczno-socjalna jest wciąż unowocześniana przez Uczelnię, w stosunku do liczby studentów w niewystarczającym stopniu spełnia jednak kryteria konieczne do realizacji celów dydaktycznych. Istnieją realne perspektywy rozwoju Uczelni pod względem zaplecza materialnego.

Wzmocnienia kadrowego wymaga Biblioteka Instytutu Pedagogicznego.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Samorząd Studencki w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu ma strukturę jednoszczeblową – na szczeblu Uczelni, dysponuje corocznie przyznawanym budżetem, posiada własną siedzibę, która, w ocenie członków samorządu, nie jest wystarczająca. Przedstawiciele Samorządu wskazywali, że woleliby po wyremontowaniu domu studenckiego wrócić do siedziby zajmowanej wcześniej, przed remontem, z uwagi na większy metraż starej siedziby oraz rozpoznawalność tego miejsca przez studentów Uczelni. Samorząd studencki posiada własną stronę internetową, która służy głównie do informowania studentów o bieżących wydarzeniach w Uczelni.

Członkowie Samorządu bardzo pozytywnie oceniają stosunki z władzami Uczelni, są członkami Senatu i Rady Instytutu w proporcji realizującej przesłanki z art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przedstawiciele Samorządu zasiadają także w innych ciałach kolegialnych Uczelni między innymi w komisjach do spraw poprawy jakości kształcenia oraz komisjach dyscyplinarnych dla studentów.

Członkowie samorządu uczestniczą także w podziale i przyznawaniu środków z funduszu pomocy materialnej. Studenci zasiadają zarówno w składach Komisji Stypendialnej jak i Odwoławczej Komisji Stypendialnej, co potwierdzają odpowiednie uchwały powołujące.

Uczelnia przedstawiła dokumenty potwierdzające opiniowanie przez samorząd programów nauczania oraz planów studiów.

Studenci Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu są członkami komisji do spraw poprawy jakości kształcenia.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Przyznawanie stypendiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu odbywa się przy udziale studentów, z zachowaniem wymagań ustawowych co do składu komisji stypendialnych. Stypendia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnej wydawanej z zachowaniem elementów formalnych z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego. Uwagę należy zwrócić na fakt naruszenia zasad doręczenia decyzji administracyjnej w postaci wysyłania decyzji bez zwrotnego potwierdzenia odbioru. Wysyłanie decyzji następuje także z dużym opóźnieniem. W bieżącym roku akademickim decyzje na podstawie których wypłacane są stypendia nie zostały jeszcze wysłane.

Studenci zwracali uwagę na duże opóźnienia w wypłacaniu stypendiów, w tym roku akademickim pierwsze stypendia zostały wypłacone w grudniu.

Studenci posiadają pełen dostęp do aktów prawnych, na podstawie których przyznawane są świadczenia pomocy materialnej (umieszczane na stronie internetowej uczelni, wyciągi w gablotach), informowani są także o wynikach prac komisji stypendialnych. Jednak studenci wskazywali, iż w procedurze składania wniosków o stypendia byli nieprawidłowo informowani o zakresie wymaganych dokumentów, co było powodem konieczności wielokrotnego uzupełniania dokumentacji, przedłużania się procedury przyznania stypendium skutkującego wypłaceniem pierwszych stypendiów bez wyrównania za poprzednie miesiące.

Uczelnia, mimo odpowiednich przepisów w Regulaminie Studiów, nie posiada systemu nagród ze środków własnych dla studentów z wybitnymi osiągnięciami naukowymi, sportowymi lub zaangażowanych w działalność na rzecz środowiska studenckiego.

Uczelnia dysponuje własnym akademikiem mieszczącym około dwustu studentów. Obecnie jest on w remoncie.

W budynku Instytutu Pedagogicznego znajduje się bufet, automaty z napojami oraz kanapkami, punkt kserograficzny także ławki i stoliki do dyspozycji studentów, jak i stanowiska komputerowe wraz z dostępem do Internetu. Studenci skarżyli się w tym aspekcie na zbyt wysokie ceny w bufecie i punkcie kserograficznym oraz zamknięcie punktu kserograficznego w weekendy, co stanowi duże utrudnienie dla studentów niestacjonarnych

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Na spotkaniu z zespołem oceniającym obecni byli studenci wszystkich lat studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia kierunku pedagogika.

Studenci podczas spotkania wskazywali na szereg uchybień i niedogodności występujących w Uczelni. Najbardziej dotkliwym problemem, budzącym sporo emocji była kwestia braku możliwości wyboru specjalności. Studenci skarżyli się, że Szkoła w swej ofercie prezentuje szereg specjalności do wyboru, które student deklaruje na koniec pierwszego roku, a które to nie są otwierane mimo odpowiedniej liczby osób chętnych do zapisania się na daną specjalność. Studenci podnosili także szereg zastrzeżeń co do pracy sekretariatu Instytutu Pedagogicznego. Wskazywali, że załatwianie wielu spraw wiąże się z trudnościami wynikającymi z nieżyczliwości oraz niekompetencji pracowników sekretariatu.

Studenci wskazywali także, iż nigdy nie słyszeli o ankietach oceniających pracę administracji, a tym samym nigdy takich nie wypełniali. Ogromnym problemem, zwłaszcza dla studentów dojeżdżających jest kwestia wielogodzinnych przerw w zajęciach dydaktycznych. Studenci wskazują, że plan zajęć jest ułożony całkowicie błędnie. Zajęcia zaczynają się już o 7.00 rano, kończą o 20.45, a pomiędzy zajęciami są nawet pięciogodzinne przerwy, których studenci nie mogą w żaden sposób spożytkować, ponieważ czytelnia Instytutu mieści maksymalnie około 20 osób, a ławki i stoły stojące na korytarzach nie są wystarczające dla wszystkich czekających na zajęcia. Jednocześnie brak jest możliwości przepisywania się do innych grup zajęciowych, co częściowo mogłoby rozwiązać problem. Z kolei studenci studiów niestacjonarnych wskazywali na zbyt długie zajęcia trwające nawet dwanaście godzin bez ani jednej dłuższej przerwy, przedzielone tylko pięciominutowymi przerwami.

Studenci przedstawili także problem związany z zaliczeniem przedmiotu podstawy edukacji matematycznej. Z jednej strony za niezasadne uważają by przedmiot mający na celu przygotowanie do nauczania matematyki na poziomie podstawowym wykraczał w swej treści poza ramy matury rozszerzonej z matematyki. Z drugiej zaś strony skarżyli się, że zaliczenie tego przedmiotu wymaga wielokrotnego powtarzania kolokwiiów, a samo wpisanie zaliczenia, gdy są już ku temu podstawy merytoryczne, uzależnione jest od wpisania się na dodatkowy kurs wyrównawczy z matematyki prowadzony przez tę samą osobę, co sam przedmiot.

Ponadto studenci postulują także zmianę systemu rozłożenia płatności za czesne na raty, wskazując, iż dwie raty w semestrze to za mało i ten system nie odpowiada ich potrzebom.

Studenci oceniali także negatywnie zakres tematyczny niektórych przedmiotów. Wskazywali, że szereg przedmiotów o podobnych nazwach w swej treści jest identycznych, i że na kolejnych latach studiów muszą od początku uczyć się tego samego zakresu tematycznego, jako przykład został podany przedmiot teoretyczne podstawy kształcenia na specjalności resocjalizacja. Został również wskazany problem prowadzenia przez nauczycieli

zajęć nie w swoich dziedzinach nauki, co determinuje, iż są nieciekawe, przekazywane w niewłaściwy sposób. Jako przykład została podana filozofia.

Przywołania wymaga także problem odbywania w różnych semestrach wykładów i ćwiczeń z tego samego przedmiotu, co skutkuje koniecznością składania egzaminów z treści prezentowanej nawet pół roku od zakończenia zajęć.

Jednym z najważniejszych problemów poruszonych na spotkaniu z zespołem oceniającym była także kwestia wprowadzania w błąd studentów co do braku uprawnień pedagogicznych po ukończeniu kierunku pedagogika. Uczelnia informuje swoich studentów, iż by posiadać takie uprawnienia konieczne jest ukończenie dodatkowego, płatnego kursu organizowanego przez samą Szkołę. Studenci podkreślali, że przedmioty odbywane w ramach kursu komercyjnego w znacznej mierze pokrywały się z przedmiotami odbywanymi w toku studiów, oraz iż zaświadczenie ukończenia kursu otrzymuje się dopiero wraz z dyplomem ukończenia studiów, mimo iż płaci się za nie w trakcie samego kursu.

Pozytywnie należy ocenić warunki, jakie Uczelnia stwarza dla samorządności studenckiej.

Funkcjonowanie systemu opieki materialnej i socjalnej wymaga udoskonalenia, zwłaszcza w sprawach zachowania terminów informowania o decyzjach w tych sprawach i rzetelności informacji o warunkach uzyskania pomocy.

W trakcie spotkania studentów z przedstawicielem Parlamentu Studentów RP zgłoszono szereg postulatów dotyczących m.in. swobody wyboru specjalności, pracy sekretariatu, harmonogramu zajęć. Poważne wątpliwości budzi informowanie studentów o konieczności odbycia dodatkowego, płatnego kursu, jako warunku uzyskania kwalifikacji zawodowych.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studentów jest prowadzony w formie elektronicznej, a księga dyplomów w tradycyjnej, centralnie dla całej Uczelni zgodnie z § 9 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Protokoły zaliczenia przedmiotu są prowadzone zgodnie z § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż zasadniczo są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, że spośród decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studenckich nie wszystkie wyczerpują wymaganą przepisami formę.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Rejestr wydawanych indeksów i legitymacji jest prowadzony w formie tradycyjnej. Wpisy są sporządzane zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Dyplomy sporządza się poprawnie, w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo, stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona zasadniczo w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta				x	
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		x			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna				x	
Cz. II	Efekty kształcenia			x		
Cz. V	Badania naukowe				x	
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			x		

Cz. VI	Baza dydaktyczna		x			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie				x	
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		x			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		x			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia				x	

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce oraz ewentualne zalecenia.

Na podstawie analiz można sądzić, że studia na kierunku „pedagogika” odgrywają w Uczelni istotną rolę i są ważnym składnikiem oferty edukacyjnej oraz płaszczyzną współpracy z lokalnym środowiskiem.

Perspektywy studiów pedagogicznych w PWSZ w Nowym Sączu w istotnym stopniu zależą od spełnienia kilku warunków, wśród których na czoło wysuwają się warunki kadrowe. Nie chodzi tu wszakże jedynie o spełnienie warunków wymaganych przez regulacje prawne. Studia pedagogiczne i ich jakość zależą też od zgromadzenia wokół nich stabilnego i aktywnego badawczo środowiska naukowego.

Raport sporządził na podstawie raportów cząstkowych

Prof. dr hab. Stefan Mieszalski

W odpowiedzi na raport Władze uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, które uzasadniają zmianę oceny odnoszącej się do spraw studenckich.

Tabela nr 6.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			x		